

Бібліографія публікацій про життя та діяльність К. Д. Ушинського 2009–2018 рр.

2009

1. **Ваховський, М. Л.** Педагогічні ідеї Г. Манна та К. Ушинського: порівняльний аналіз: автореф. дис. ... канд. пед. наук: спец. 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Ваховський Максим Леонідович; [наук. керівник С. В. Савченко]; Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Луганськ, 2009. – 20 с. – Бібліогр.: с. 17–18. – Текст доступний в Інтернеті: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 07.05.2018).

2. **Волошанська, І. В.** Дитина як суб'єкт виховання у спадщині К. Д. Ушинського: автореф. дис. ... канд. пед. наук: спец. 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Волошанська Ірина Володимирівна; [наук. кер. Пантюк Микола Павлович]; Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка. – Дрогобич, 2009. – 20 с. – Текст доступний в Інтернеті: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 07.05.2018).

3. **Калита, Н. І.** Виховний ідеал у педагогічній спадщині Костянтина Ушинського: автореф. дис. ... канд. пед. наук: спец. 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Калита Наталія Іванівна; [наук. керівник Ковальчук Володимир Юльянович]; Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка. – Дрогобич, 2009. – 20 с. – Текст доступний в Інтернеті: http://3w.ldufk.edu.ua/files/avtoreferaty/2009/kalyta_n_i.PDF (дата звернення: 07.05.2018).

4. **Попова, Л. Д.** К. Д. Ушинський про підготовку вчителів до оцінювання знань молоді / Л. Д. Попова // Теорія та методика навчання та виховання: зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2009. – Вип. 24. – С. 126–134. – Бібліогр.: 6 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkhnpu_ttmniv_2009_24_19 (дата звернення: 07.05.2018).

2010

5. **Алтухова, А. В.** Проблема засвоєння міцних знань у педагогічній спадщині К. Д. Ушинського / А. В. Алтухова // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: зб. наук. пр. / Класич. приват. ун-т. – Запоріжжя, 2010. – Вип. 11. – С. 8–12. – Бібліогр.: 5 назв.

6. **Антипець, В. П.** Особливості формування початкової навички читання на методичних засадах К. Д. Ушинського / Антипець В. П. // Вісн. Чернігів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2010. – Вип. 79. – С. 30–32. – Бібліогр.: 4 назви.

7. **Белоконь, Я. К. Д.** Ушинський про погляди М. І. Пирогова на статут університетів / Белоконь Я., Маркіна Я. // Вісн. Чернігів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2010. – Вип. 79. – С. 98–99.

8. **Біляковська, О. О. К. Д.** Ушинський і пріоритети сучасної дидактики / Біляковська О. О. // Вісн. Чернігів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2010. – Вип. 79. – С. 100–102. – Бібліогр.: 4 назви.

9. **Волошанська, І.** Методи виховання дитини як суб'єкта виховного процесу крізь призму педагогічних ідей К. Д. Ушинського / Ірина Волошанська // Молодь і ринок. – 2010. – № 3. – С. 135–138. – Бібліогр.: 9 назв.

10. **Гальонка, О. А.** Використання освітянами Чернігівщини в навчально-виховному процесі педагогічної спадщини К. Д. Ушинського / Гальонка О. А., Ланько Н. О. // Вісн. Чернігів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2010. – Вип. 79. – С. 92–95. – Бібліогр.: 8 назв.

11. **Говорун, А. В.** Погляди К. Д. Ушинського на чинники формування моральної звички / А. В. Говорун // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: зб. наук. пр. / Класич. приват. ун-т. – Запоріжжя, 2010. – Вип. 11. – С. 12–18.

12. **Гринь, Т. В.** Роль педагогічних дистанцій в розвитку освіти на Чернігівщині (30-80 роки ХХ століття) / Гринь Т. В., Лісова Н. Л. // Вісн. Чернігів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2010. – Вип. 79. – С. 74–78. – Бібліогр.: 4 назви.

У статті проаналізовано педагогічні погляди К. Д. Ушинського щодоролі вчителя як носія інтелектуального та морального багатства суспільства, а також роль педагогічних династій в розвитку освіти на Чернігівщині в 30–80 роках ХХ століття на основі педагогічних поглядів К. Д. Ушинського.

13. **Дженджеро, О. Л.** Використання антропологічних ідей К. Д. Ушинського в практиці навчання української мови в старших класах / Дженджеро О. Л. // Вісн. Чернігів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2010. – Вип. 79. – С. 58–60. – Бібліогр.: 2 назви.

14. **Донець, Г. Ю.** К. Д. Ушинський про сімейне виховання / Донець Г. Ю. // Вісн. Чернігів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2010. – Вип. 79. – С. 71–74. – Бібліогр.: 7 назв.

15. **Дорошенко, Т. В.** Проблема естетичного виховання у педагогічній спадщині К. Д. Ушинського / Дорошенко Т. В. // Вісн. Чернігів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2010. – Вип. 79. – С. 24–27. – Бібліогр.: 9 назв.

16. **Жаданова, О.** Відображення ідей К. Д. Ушинського про духовно-моральне виховання в творчих доробках педагогів другої половини ХІХ –

початку ХХ ст. / Олена Жаданова // Молодь і ринок. – 2010. – № 3. – С. 81–85. – Бібліогр.: 23 назви

17. **Зайченко, І. В.** К. Д. Ушинський про педагогічне значення рідної мови для формування особистості / Зайченко І. В. // Вісн. Чернігів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2010. – Вип. 79. – С. 7–11. – Бібліогр.: 3 назви.

18. **Ідеї К. Д. Ушинського в контексті сучасної педагогічної науки та освіти: 1991–2009 рр. (до 185-річчя від дня народження): бібліогр. покажч.** / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського, Південноукр. нац. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського, Півден. наук. центр АПН України; [упоряд.: Доркену А. М., Іванова І. О., Лога Т. В.; наук. ред. П. І. Рогова, Доркену А. М.; наук. консультант Сухомлинська О. В.; рец.: Березівська Л. Д., Яценко О. М.]. – Одеса: [б. в.], 2010. – 123 с. – (Серія «Видатні педагоги світу»; вип. 5).

19. **Ілійчук, Л. В.** Природа як чинник формування особистості у педагогічній спадщині К. Д. Ушинського / Ілійчук Л. В. // Вісн. Чернігів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2010. – Вип. 79. – С. 81–83. – Бібліогр.: 8 назв.

20. **Ілліна, О. В.** Педагогічні ідеї К. Д. Ушинського і формування вмінь вчителя початкової школи, необхідних для організаторської діяльності / Ілліна О. В. // Вісн. Чернігів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2010. – Вип. 79. – С. 44–47. – Бібліогр.: 4 назви.

21. **Ільків, М. П.** К. Д. Ушинський про національно-патріотичне виховання / Ільків М. П. // Вісн. Чернігів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2010. – Вип. 79. – С. 33–35. – Бібліогр.: 15 назв.

22. **Калита, Н.** К. Д. Ушинський про моральне виховання особистості / Наталія Калита // Молодь і ринок. – 2010. – № 7/8. – С. 141–146. – Бібліогр.: 12 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2010_7-8_32 (дата звернення: 25.05.018).

23. **Коваль, В. О.** Природознавчі ідеї в роботах К. Д. Ушинського та їх актуальність для екологічного виховання молодших школярів / Коваль В. О., Коваленко С. Г. // Вісн. Чернігів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2010. – Вип. 79. – С. 39–41. – Бібліогр.: 6 назв.

24. **Ковальчук, Л. О.** Підготовка до виховної діяльності як складова формування професійного мислення майбутніх педагогів / Ковальчук Л. О. // Вісн. Чернігів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2010. – Вип. 79. – С. 107–111. – Бібліогр.: 10 назв.

На підставі аналізу наукових праць К. Д. Ушинського теоретично осмислено підходи вченого до трактування сутності виховної діяльності як складової формування культури професійного мислення майбутніх педагогів.

Окреслено шляхи розв'язання проблеми підготовки студентів природничих факультетів класичного університету до виховної діяльності.

25. **Кошель, А. П.** К. Д. Ушинський про моральне виховання дітей дошкільного віку / Кошель А. П. // Вісн. Чернігів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2010. – Вип. 79. – С. 86–88. – Бібліогр.: 6 назв.

26. **Кошель, В. М.** К. Д. Ушинський про фізичне виховання дітей дошкільного віку / Кошель В. М. // Вісн. Чернігів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2010. – Вип. 79. – С. 84–86. – Бібліогр.: 7 назв.

27. **Лазарева, К. С.** К. Д. Ушинський про навчання молодших школярів опису / Лазарева К. С. // Педагогіка та психологія : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; за заг. ред. І. Ф. Прокопенка, В. І. Лозової. – Харків, 2010. – Вип. 37. – С. 139–147. – Бібліогр.: 3 назви. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkhnpu_ped_2010_37_19 (дата звернення: 07.05.2018).

28. **Ланько, О. М.** Про психолого-педагогічні засади викладання математики у молодших школярів у контексті ідей К. Д. Ушинського / Ланько О. М. // Вісн. Чернігів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2010. – Вип. 79. – С. 36–38. – Бібліогр.: 2 назви.

29. **Літяга, І. В.** Виховна система К. Д. Ушинського в контексті змісту курсу «Вступ до спеціальності» / Літяга І. В. // Вісн. Чернігів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2010. – Вип. 79. – С. 48–50. – Бібліогр.: 8 назв.

30. **Маєвська, Л. М.** Модель етнокультурного виховання у контексті педагогічних ідей К. Ушинського і вимог сьогодення / Маєвська Л. М. // Вісн. Чернігів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2010. – Вип. 79. – С. 65–70. – Бібліогр.: 12 назв.

31. **Наточій, А. М.** Педагогічні ідеї К. Д. Ушинського в організації виховного процесу загальноосвітніх школах-інтернатах України / Наточій А. М. // Вісн. Чернігів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2010. – Вип. 79. – С. 61–64. – Бібліогр.: 5 назв.

32. **Носко, М. О.** К. Д. Ушинський і сучасні проблеми освіти в Україні / Носко М. О. // Вісн. Чернігів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2010. – Вип. 79. – С. 3–6. – Бібліогр.: 3 назви.

33. **Носовець, Н. М.** К. Д. Ушинський і А. С. Макаренко про підготовку вчителя / Носовець Н. М. // Вісн. Чернігів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2010. – Вип. 79. – С. 18–20. – Бібліогр.: 5 назв.

34. **Огієнко, Н. М.** К. Д. Ушинський про роль спостережень у процесі ознайомлення молодших школярів з природою / Огієнко Н. М. // Вісн. Чернігів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2010. – Вип. 79. – С. 96–97. – Бібліогр.: 3 назви.

35. **Олійник, Н. А.** К. Ушинський і земська школа / Олійник Н. А. // Вісн. Чернігів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2010. – Вип. 79. – С. 112–115. – Бібліогр.: 8 назв.

36. **Пліско, В. І.** К. Ушинський про значення праці для фізичного і морального розвитку особистості / Пліско В. І. // Вісн. Чернігів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2010. – Вип. 79. – С. 12–14.

37. **Райська, Л. Г.** Мовне питання у контексті вивчення К. Ушинського / Райська Л. Г. // Вісн. Чернігів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2010. – Вип. 79. – С. 28–29. – Бібліогр.: 8 назв.

38. **Рогова, П.** Біобібліографія К. Д. Ушинського в контексті розвитку сучасної педагогічної науки / Павла Рогова, Алла Доркєну // Шлях освіти. – 2010. – № 4. – С. 40–42.

39. **Рогова, П. І.** Перше українське біобібліографічне видання про К. Д. Ушинського / Рогова П. І., Доркєну А. М. // Вісн. Чернігів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2010. – Вип. 79. – С. 21–23.

40. **Рудич, О. Г.** К. Д. Ушинський про загальну освіту як основу формування особистості / Рудич О. Г. // Вісн. Чернігів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2010. – Вип. 79. – С. 89–91. – Бібліогр.: 13 назв.

41. **Сеніна, В. К.** Людина високої моралі (сторінками уривків зі щоденника К. Д. Ушинського) / Сеніна В. К., Горовенко В. М. // Вісн. Чернігів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2010. – Вип. 79. – С. 41–44. – Бібліогр.: 8 назв.

42. **Сеньків, О. М.** Проблема етнопедагогічного виховання у творчій спадщині К. Ушинського / Сеньків Ольга Михайлівна // Проблеми сучасної педагогічної освіти. Серія: Педагогіка і психологія / М-во освіти і науки України, М-во освіти і науки Автоном. Респ. Крим, РВНЗ «Кримський гуманітарний університет». – Ялта, 2010. – Вип. 30, ч. 1. – С. 177–183. – Бібліогр.: 7 назв.

43. **Силко, Є. М.** Ідея єдності людини і природи в педагогічній спадщині К. Д. Ушинського / Силко Є. М. // Вісн. Чернігів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2010. – Вип. 79. – С. 51–53. – Бібліогр.: 10 назв.

44. **Синєкоп, Л. О.** Творці вітчизняної педагогіки / Синєкоп Л. О. // Вісн. Чернігів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац.

пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2010. – Вип. 79. – С. 15–17. –
Бібліогр.: 4 назви.

*Здійснено спробу порівняльного аналізу поглядів К. Ушинського і
С. Русової на деякі проблеми дошкільного виховання.*

45. **Соловейчик, С.** Заветные мысли Ушинского / С. Соловейчик
// Вест. Моск. ун-та. Серия 20. Педагогическое образование. – 2010. – № 1. –
С. 74–78. – Из статьи в журн.: Семья и шк. – 1971. – № 1

46. **Стражнікова, І. В.** Професійна підготовка майбутніх учителів у
контексті ідей К. Ушинського та педагогів західного регіону України
/ Стражнікова І. В. // Вісн. Чернігів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні
науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2010. –
Вип. 79. – С. 78–80. – Бібліогр.: 7 назв.

47. **Стрельнікова, Н. К. Д.** Ушинський про мистецтво виховання дітей
батьками / Ніна Стрельнікова // Історико-педагогічний альманах / Уман.
держ. пед. ун-т ім. П. Тичини. – Умань, 2010. – Вип. 1. – С. 48–49. – Бібліогр.:
3 назви. – Текст статті домтупний в Інтернеті:
http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ipa_2010_1_11 (дата звернення: 24.05.2018).

48. **Терлецький, В.** Пошуки і знахідки на ниві ушинськознавства : (з
нагоди 140-річчя від дня смерті К. Д. Ушинського) / Віктор Терлецький
// Сіверян. літопис. – 2010. – № 4/5. – С. 179–192. – Бібліогр.: 42 назв. – Текст
статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sl_2010_4-5_13 (дата
звернення: 25.05.2018).

49. **Терлецький, В.** Чи достойні ми великої спадщини : на
пошанування К. Д. Ушинського до 140-річчя від дня його смерті
/ Віктор Терлецький // Київ. – 2010. – № 11/12. – С. 22–30.

50. **К. Д. Ушинський** – основоположник вітчизняної педагогіки :
біобібліогр. покажч. літ. / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка ; упоряд.
Т. І. Тітова ; голов. ред. Г. Г. Макарова ; відп. ред. Л. А. Іполітова. – Чернігів :
[б. в.], 2010. – 36 с.

51. Костянтин Дмитрович Ушинський // Управління шк. – 2010. –
№ 31. – С. 1.

52. **Химич, Н.** Духовно-моральне виховання підростаючого покоління
на християнських моральних цінностях крізь призму поглядів видатного
класика педагогічної думки К. Д. Ушинського / Нінель Химич // Вісн. ін-ту
розвитку дитини. Серія: Філософія. Педагогіка. Психологія : зб. наук. пр.
/ Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2010. – Вип. 9. – С. 123–128.

53. **Хуторской, А. В.** Дидактическая система К. Д. Ушинского / Андрей
Викторович Хуторской // Шк. технологии. – 2010. – № 5. – С. 67–70. –
Библиогр. в подряд. сносках.

54. **Штец, А. А.** Методика обучения К. Д. Ушинского / А. А. Штец
// Нач. шк. плюс До и После. – 2010. – № 3. – С. 61–66. – Текст статьи
доступен в Інтернете:
<http://school2100.com/upload/iblock/b36/b366640f1bc665579dfe1adfe89ec823.pdf>
(дата обращения: 25.05.2018).

55. **Юда, Л. А.** Проблеми гендерної педагогіки у педагогічній спадщині К. Д. Ушинського / Юда Л. А. // Вісн. Чернігів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2010. – Вип. 79. – С. 103–106. – Бібліогр.: 5 назв.

56. **Янченко, Т. В.** Ідеї соціального виховання у спадщині К. Ушинського / Янченко Т. В. // Вісн. Чернігів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2010. – Вип. 79. – С. 54–57. – Бібліогр.: 8 назв.

2011

57. **Борисенко, Н. О.** К. Д. Ушинський про засоби формування у школярів любові до природи / Борисенко Н. О. // Теорія та методика навчання та виховання : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2011. – Вип. 30. – С. 193–198. – Бібліогр.: 5 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkhnpu_ttmniv_2011_30_26 (дата звернення: 07.05.2018).

58. **Боровков, И.** Ушинський К. Д.: великий педагог или замечательный экономист? / И. Боровков // Дошк. освіта. – 2011. – № 3. – С. 44–55. – Библиогр.: 19 назв.

59. **Волошанська, І. К.** Д. Ушинський про використання методів вільної гри та праці у навчально-виховному процесі / Ірина Волошанська // Молодь і ринок. – 2011. – № 6. – С. 97–100. – Бібліогр.: 6 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2011_6_23 (дата звернення: 25.03.2018).

60. **Дацюк, Н.** Рідна мова К. Ушинського та сучасна школа / Н. Дацюк // Директор шк. Україна. – 2011. – № 2. – С. 28–31.

61. **Жаданова, О. М.** Праця як один із чинників духовно-морального виховання у творчості К. Д. Ушинського / Жаданова О. М. // Духовність особистості: методологія, теорія і практика : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля, Ін-т духовного розвитку людини. – Луганськ, 2011. – Вип. 2. – С. 38–45. – Бібліогр.: 14 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/domtp_2011_2_7 (дата звернення: 25.05.2018).

62. **Калита, Н.** Проблема фізичного виховання особистості у педагогічній спадщині К. Д. Ушинського / Наталія Калита // Молодь і ринок. – 2011. – № 6. – С. 101–104. – Бібліогр.: 11 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2011_6_24 (дата звернення: 25.05.2018).

63. **Кот, О. П.** Антропологічні ідеї К. Д. Ушинського / Кот О. П. // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр. / Класич. приват. ун-т. – Запоріжжя, 2011. – Вип. № 19. – С. 10–13. – Бібліогр.: 5 назв.

64. **Кочубей, Т. В.** А. Лай, К. Д. Ушинський: педагогіка дії / Тетяна Кочубей, Людмила Веремюк // Зб. наук. пр. / М-во освіти і науки молоді та

спорту України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань, 2011. – Ч. 3. – С. 122–129. – Бібліогр.: 9 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpudpu_2011_3_18 (дата звернення: 12.05.2018).

65. **Марчук, С.** Зарубіжний досвід фізичного виховання школярів у педагогічній спадщині К. Д. Ушинського / С. Марчук // Педагогіка і психологія проф. освіти. – 2011. – № 4. – С. 216–224. – Бібліогр.: 7 назв.

66. **Марчук, С. С.** Проблеми всебічного розвитку і формування гармонійно розвинутої особистості у педагогічній концепції К. Д. Ушинського / С. С. Марчук // Пед. пошук. – 2011. – № 2. – С. 24–27. – Бібліогр.: 5 назв.

67. **Марчук, С. С.** Творче використання ідей К. Д. Ушинського в ігровій діяльності дітей / С. С. Марчук // Наука і освіта = Science and Education = Наука и образование. – 2011. – № 4. – С. 261–264. – Бібліогр.: 7 назв. – На обкл.: Спецвипуск до 195-річчя Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет умені К. Д. Ушинського». Проект: «Дошкільна, передшкільна та початкова ланки освіти: реалії та перспективи».

68. **Никулина, Е. Н.** Категории личности и природы человека в педагогической антропологии К. Д. Ушинского и свт. Феофана Затворника / Е. Н. Никулина // Педагогика. – 2011. – № 7. – С. 84–92. – Бібліогр.: 14 назв.

69. **Сеньків, О.** Обґрунтування К. Ушинським прогресивних суспільно-політичних ідей зарубіжних педагогів другої половини ХІХ століття / Ольга Сеньків // Молодь і ринок. – 2011. – № 4. – С. 165–170. – Бібліогр.: 11 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2011_4_42 (дата звернення: 25.05.2018).

70. **Сеньків, О.** Рецепт спадщини К. Ушинського педагогами дореволюційного періоду / Ольга Сеньків // Молодь і ринок. – 2011. – № 5. – С. 141–144. – Бібліогр.: 10 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2011_5_34 (дата звернення: 25.05.2018).

71. **Костянтин Дмитрович Ушинський** // Завучу. Усе для роботи. – 2011. – № 3/4. – С. 1.

72. **Федірко, А. М.** Використання педагогічної спадщини К. Д. Ушинського під час навчальних екскурсій з краєзнавства / Анатолій Федірко // Шлях освіти. – 2011. – № 1. – С. 44–47. – Бібліогр.: 11 назв.

2012

73. **Баранюк, І.** Костянтин Ушинський та Василь Сухомлинський про педагогічний вплив казки / Ірина Баранюк // Наук. зап. Серія: Педагогічні науки / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка. – Кіровоград, 2012. – Вип. 112. – С. 72–80. – Бібліогр.: 5 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nz_p_2012_112_11 (дата звернення 07.05.2018).

74. **Барбашова, І.** Становлення дидактичних основ сенсорного розвитку молодших школярів у класичний період / Ірина Барбашова // Молодь і ринок. – 2012. – № 12. – С. 93–97. – Бібліогр.: 8 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2012_12_22 (дата звернення: 05.05.2018).

У статті схарактеризовано ідеї видатних педагогів XVII–XIX століть (Я.-А. Коменського, Ж.-Ж. Руссо, Ф.-В.-А. Фр'обеля, Ф.-В.-А. Дістервега, К. Ушинського, М. Корфа) щодо формування чуттєвої сфери молодших школярів у таких аспектах: визначення ролі сприймання у пізнанні оточуючої дійсності; установлення провідних видів чуттів, які потребують вдосконалення; обрання методів дидактичного впливу на сенсорні рецептори; застосування наочних засобів і навчанні перцепції.

75. **Белкіна, Н. І.** Розвиток ідей К. Ушинського про педагогіку як науку і мистецтво виховання в спадщині М. Демкова / Белкіна Н. І. // Наук. зап. [Ніжин. держ. ун-ту ім. М. Гоголя]. Психолого-педагогічні науки. – 2012. – № 1. – С. 185–187. – Бібліогр.: 9 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzsp_2012_1_43 (дата звернення 25.05.2018).

76. **Васянович, Г.** Костянтин Ушинський – класик світової педагогіки / Григорій Васянович // Педагогіка і психологія проф. освіти. – 2012. – № 4. – С. 181–189. – Бібліогр.: 6 назв.

77. **Волошанська, І. В.** Свобода та діяльність, як необхідні складові формування мовно-комунікативної культури суб'єктів навчально-виховного процесу крізь призму педагогічних поглядів К. Ушинського / Волошанська І. В., Хало З. П. // Наук. зап. [Національного університету «Острозька академія»]. Серія «Філологічна» / Нац. ун-т «Острозька академія». – Острог, 2012. – Вип. 25. – С. 155–157. – Бібліогр.: 6 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoaf_2012_25_54 (дата звернення: 25.05.2018).

78. **Волошанська, І.** Цільовий компонент навчально-виховного процесу та значення мети для становлення особистості у працях К. Д. Ушинського / Ірина Волошанська, Зоряна Хало // Молодь і ринок. – 2012. – № 3. – С. 96–99. – Бібліогр.: 9 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2012_3_22 (дата звернення: 25.05.2018).

79. **Ємельянов, В.** Погляди К. Ушинського на духовне виховання / Володимир Ємельянов // Психолог дошкілля. – 2012. – Серп. (№8). – С. 11–13.

80. **Жаданова, О. М.** Ідеї духовно-морального виховання К. Д. Ушинського в творчості його сучасників / Жаданова О. М. // Наук. збірник освіти Донеччини. – 2012. – № 2. – С. 13–20. – Бібліогр.: 35 назв.

81. **Жаданова, О. М.** Розвиток ідей К. Д. Ушинського про духовно-моральне виховання у вітчизняній педагогічній думці (1857–1917 рр.): автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 спец. «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Жаданова Олена Миколаївна; [наук. керівник

Піроженко Лідія Володимирівна]; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки. – Київ, 2012. – 20 с. – Бібліогр.: 10 назв.

82. **Коваленко, О.** Педагог готує або щастя, або нещастя : ці слова належать людині, яка за основу пед. системи взяла демократизацію нар. освіти та ідею народності виховання – Костянтиніві Ушинському / Ольга Коваленко // Освіта України. – 2012. – 9 лип. (№ 28). – С. 16.

Про педагогічну діяльність К. Д. Ушинського.

83. **Кудина, Г.** Творче використання М. М. Мироновим педагогічної спадщини К. Д. Ушинського / Ганна Кудина // Зб. наук. пр. Уман. держ. пед. ун-ту / М-во освіти, науки, молоді та спорту України, Уман. держ. пед. ун-т ім. П. Тичини. – Умань, 2012. – Ч. 1. – С. 183–189. – Бібліогр.: 7 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpudpu_2012_1_26 (дата звернення: 25.05.2018).

84. **Марчук, С.** Костянтин Ушинський про науково-практичні підходи підготовки вчителів до фізичного виховання школярів (за матеріалами «Програми педагогіки для жіночих навчальних закладів») / Сергій Марчук // Проблеми підготовки сучасного вчителя : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – [Умань], 2012. – № 5, ч. 1. – С. 213–219. – Бібліогр.: 9 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ppsv_2012_5%281%29_34 (дата звернення: 02.05.2018).

85. **Мафтин, Л.** К. Д. Ушинський – педагог-українознавець / Лариса Мафтин // Наук. вісн. Чернівець. ун-ту : зб. наук. пр. / Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2012. – Вип. 627 : Педагогіка та психологія. – С. 78–85. – Бібліогр.: с. 84–85.

86. **Сеньків, О.** Висвітлення зарубіжного педагогічного досвіду у творчій спадщині Костянтина Ушинського / Ольга Сеньків // Молодь і ринок. – 2012. – № 12. – С. 144–149. – Бібліогр.: 12 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2012_12_32 (дата звернення: 25.05.2018).

87. **Сеньків, О. М.** Спадщина К. Д. Ушинського в рецепції вітчизняних педагогів : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 спец. «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Сеньків Ольга Михайлівна ; [наук. керівник Пантюк Тетяна Ігорівна]; Дрогобиць. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка. – Дрогобиць : [б. в.], 2013. – 19 с. – Бібліогр.: с. 15–17.

88. **Скільський, Д. М.** Вчення К. Д. Ушинського про народність виховання / Д. М. Скільський // Педагогіка і психологія. Вісн. НАПН України = Pedagogics and Psychology. Newsletter of the NAPS of Ukraine. – 2012. – № 3. – С. 80–87. – Бібліогр.: 5 назв.

89. **Черняевская, Н. Е.** М. К. Цебрикова о работе К. Д. Ушинского «Человек как предмет воспитания. Опыт педагогической антропологии» / Н. Е. Черняевская // Педагогика. – 2012. – № 10. – С. 75–87. – Библиогр.: 10 назв.

90. **Швецова, І. В.** Проблема виховання людини в людині у творчій спадщині К. Д. Ушинського / І. В. Швецова // Педагогічні науки : зб. наук.

пр. / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2012. – Вип. 62. – С. 56–59. – Бібліогр.: с. 59. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://ps.stateuniversity.ks.ua/file/issue_62/13.pdf (дата звернення: 25.05.2018).

2013

91. **Ананьева, Е. П.** Проблемы формирования меритократии постиндустриального общества в свете педагогического наследия К. Д. Ушинского / Ананьева Е. П. // Вісн. Запоріж. нац. ун-ту. Педагогічні науки / Держ. вищ. навч. закл. «Запорізький національний університет» М-ва освіти і науки України. – Запоріжжя, 2013. – № 3. – С. 6–14. – Библиогр.: 6 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vznu_ped_2013_3_3 (дата звернення: 25.05.2018).

92. **Антипець, В. П.** Індивідуально-диференційований підхід у навчанні молодших школярів читати на основі ідей К. Д. Ушинського / Антипець В. П. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2013. – Вип. 110. – С. 109–112. – Вип. присвячується 190-річчю з дня народж. К. Д. Ушинського. – Бібліогр.: 8 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_110_34 (дата звернення: 24.05.2018).

93. **Антипець, О. О.** Розвиток ідей національного виховання дітей К. Д. Ушинського засобами наукової спадщини М. А. Маркевича / Антипець О. О. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2013. – Вип. 110. – С. 27–30. – Вип. присвячується 190-річчю з дня народж. К. Д. Ушинського. – Бібліогр.: 9 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_110_11 (дата звернення: 24.05.2018).

94. **Багінська, О. В.** Актуальність антропологічних ідей К. Д. Ушинського у процесі навчання фізичної культури школярів на сучасному етапі / Багінська О. В. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2013. – Вип. 110. – С. 113–115. – Вип. присвячується 190-річчю з дня народж. К. Д. Ушинського. – Бібліогр.: 9 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_110_35 (дата звернення: 24.05.2018).

95. **Барнич, О. В.** Використання креативного потенціалу художньої спадщини К. Д. Ушинського у контексті проблеми розвитку творчих здібностей учнів молодшого шкільного віку / Барнич О. В. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2013. – Вип. 110. – С. – 116–118. – Вип. присвячується 190-річчю з дня народж. К. Д. Ушинського. – Бібліогр.: 4 назви. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_110_36 (дата звернення: 24.05.2018).

96. **Березівська, Л. Д.** Антропоцентризм – провідна ідея творчості основоположника наукової вітчизняної педагогіки К. Д. Ушинського / Березівська Л. Д. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2013. – Вип. 110. –

С. 12–14. – Вип. присвячується 190-річчю з дня народж. К. Д. Ушинського. – Бібліогр.: 4 назви. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_110_6 (дата звернення: 24.05.2018).

Те саме: // Педагогіка і психологія. Вісн. НАПН України = Pedagogics and psychology. Newsletter of the NAPS of Ukraine. – 2013. – № 3. – С. 5–9. – Бібліогр.: 9 назв.

97. **Богдан, Т. М.** К. Д. Ушинський про значення природи у вихованні і навчанні дітей дошкільного віку / Богдан Т. М. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2013. – Вип. 110. – С. 31–33. – Вип. присвячується 190-річчю з дня народж. К. Д. Ушинського. – Бібліогр.: 3 назви. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_110_12 (дата звернення: 24.05.2018).

98. **Ваховський, М. Л.** Формування корпусу текстів для порівняльного аналізу педагогічних поглядів Г. Манна та К. Ушинського / М. Л. Ваховський // Педагогічний дискурс : зб. наук. пр. / Ін-т педагогіки НАПН України, Хмельниц. гуманітар.-пед. акад. – Хмельницький, 2013. – Вип. 15. – С. 106–110. – Бібліогр.: 16 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/peddysk_2013_15_24 (дата звернення: 07.05.2018).

99. **Голубочка, І. С.** Педагогічні аспекти соціального розвитку дітей-сиріт у науковому доробку К. Ушинського / Голубочка І. С. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2013. – Вип. 110. – С. 34–36. – Вип. присвячується 190-річчю з дня народж. К. Д. Ушинського. – Бібліогр.: 5 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_110_13 (дата звернення: 24.05.2018).

100. **Грисюк, О. М.** Професійна компетентність сучасного педагога в світлі ідей К. Д. Ушинського / Грисюк О. М. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2013. – Вип. 110. – С. 202–204. – Вип. присвячується 190-річчю з дня народж. К. Д. Ушинського. – Бібліогр.: 5 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_110_58 (дата звернення: 24.05.2018).

101. **Дерба, М. А.** Педагогічна спадщина К. Д. Ушинського крізь призму сьогодення / Дерба М. А. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2013. – Вип. 110. – С. 37–38. – Вип. присвячується 190-річчю з дня народж. К. Д. Ушинського. – Бібліогр.: 8 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_110_14 (дата звернення: 24.05.2018)

102. **ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського інформує** : до ювілею К. Д. Ушинського : [бібліогр. список публ. про життя та діяльність К. Д. Ушинського] / [упоряд. Т. В. Лога] // Рідна шк. – 2013. – № 6. – С. 77–80.

103. **Доркену, А. М.** Педагогічна спадщина К. Д. Ушинського у біобібліографічному висвітленні / Доркену А. М. // Вісн. Чернігів. нац. пед.

ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2013. – Вип. 110. – С. 17–19. – Вип. присвячується 190-річчю з дня народж. К. Д. Ушинського. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_110_8 (дата звернення: 24.05.2018).

104. **Дорошенко, Т. В.** К. Д. Ушинський про виховання естетичних почуттів дитини / Дорошенко Т. В. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2013. – Вип. 110. – С. 39–42. – Вип. присвячується 190-річчю з дня народж. К. Д. Ушинського. – Бібліогр.: 10 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_110_15 (дата звернення: 24.05.2018).

105. **Ємельянов, В.** Сучасне звучання педагогіки К. Ушинського у вихованні дитини / Володимир Ємельянов // Психолог дошкілля. – 2013. – Берез. (№ 3). – С. 15–16.

106. **Жаданова, О. М.** Історіографія дослідження розвитку ідей духовно-морального виховання у вітчизняній педагогічній думці (середина ХІХ – початок ХХІ століття) / Жаданова О. М. // Наук. скарбниця освіти Донеччини. – 2013. – № 4. – С. 17–20. – Бібліогр.: 17 назв.

У статті проведено науковий аналіз питань духовно-морального виховання у спадщині К. Ушинського в педагогічній думці середини ХІХ ст.; охарактеризовано розвиток цих ідей у вітчизняній педагогічній думці 70-90-х років ХІХ ст.; простежено вплив ідей К. Ушинського щодо духовно-морального виховання на становлення вітчизняної педагогічної думки з початку ХХ ст. до сьогодення. За хронологічним та проблемно-тематичним підходами запропоновано авторську систематизацію та класифікацію праць дослідників стосовно проблеми духовності та моралі.

107. **Жаданова, О. М.** Історія формування духовності та моралі у творчих доробках педагогів середини ХІХ століття в контексті сучасної педагогічної думки / Жаданова О. М. // Наук. скарбниця освіти Донеччини. – 2013. – № 3. – С. 18–22. – Бібліогр.: 18 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nsod_2013_3_5 (дата звернення: 27.05.2018).

Проаналізовано ідеї духовно-морального виховання в педагогічних доробках вітчизняних педагогів 50-х – 60-х рр. ХХ ст. з урахуванням досягнень педагогічної думки сучасності. Розкрито основоположну концепцію духовності та моральності К. Д. Ушинського, її вплив на формування поглядів послідовників та однодумців видатного педагога. Зроблено побіжний аналіз творів І. Тимківського, О. Духновича, М. Пирогова тощо та їх вплив на формування вітчизняної парадигми духовно-морального виховання.

108. **Жаданова, О.** К. Д. Ушинський: історико-культурний феномен повсякденного життя 20-60 рр. ХІХ ст. / Олена Жаданова // Освіта на Луганщині. – 2013. – № 1. – С. 216–219. – Бібліогр.: 18 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: <https://drive.google.com/file/d/0B71jk87ILsszc052NjdNU2tMam8/view> (дата звернення: 27.05.2018).

109. **Зайченко, І. В.** Про деякі теоретико-методологічні основи педагогіки К. Д. Ушинського (1824–1871) / Зайченко І. В. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2013. – Вип. 110. – С. 43–45. – Вип. присвячується 190-річчю з дня народж. К. Д. Ушинського. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_110_16 (дата звернення: 24.05.2018).

110. **Заліський, А. А.** Костянтин Ушинський і проблеми модернізації системи середньої освіти на Чернігівщині / Заліський А. А. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2013. – Вип. 110. – С. 15–16. – Вип. присвячується 190-річчю з дня народж. К. Д. Ушинського. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_110_7 (дата звернення: 24.05.2018).

111. **Заліський, А. А.** Модернізація системи середньої освіти на Чернігівщині / А. А. Заліський // Педагогіка і психологія. Вісн. НАПН України = Pedagogics and psychology. Newsletter of the NAPS of Ukraine. – 2013. – № 3. – С. 14–16.

Наголошено: на силі теоретичного мислення й педагогічного переконання К. Д. Ушинського, на тому, що він зумів ще сторіччя тому тому обґрунтувати проблему, яку сучасна наука вважає найфундаментальнішою проблемою філософії, природознавства, психології та педагогіки; на його величезному вкладі в педагогіку (яку, власне, він започаткував) в українську та російську історико-філософську думку, яка містить ідеї й підходи, що конституювалися в новий напрям сучасної філософії – філософську антропологію. Педагог розробляв зміст освіти, принципи навчального процесу, розкрив величезну суспільну роль учителя. Розкрито досягнення Чернігівщини в галузі освіти і шкільництва.

112. **Іваненко, Л. В.** Розумний простір: основи морального виховання в антропологічній системі К. Д. Ушинського / Іваненко Л. В. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2013. – Вип. 110. – С. 49–52. – Вип. присвячується 190-річчю з дня народж. К. Д. Ушинського. – Бібліогр.: 10 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_110_18 (дата звернення: 24.05.2018).

113. **Іщенко, Г. В.** Реалізація педагогічних ідей К. Д. Ушинського у процесі навчання математики загальноосвітньої школи / Іщенко Г. В. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2013. – Вип. 110. – С. 131–133. – Вип. присвячується 190-річчю з дня народж. К. Д. Ушинського. – Бібліогр.: 3 назви. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_110_40 (дата звернення: 24.05.2018).

114. **Калита, Н.** Виховний ідеал К. Ушинського у традиції українського національного виховання: порівняльний історико-педагогічний аспект / Наталія Калита // Молодь і ринок. – 2013. – № 12. – С. 93–98. –

Бібліогр.: 13 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2013_12_21 (дата звернення: 29.05.2018).

115. **Кислий, А. О.** Вплив християнської антропології на педагогічну творчість К. Д. Ушинського / Кислий А. О., Кисла О. Ф. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2013. – Вип. 110. – С. 53–56. – Вип. присвячується 190-річчю з дня народж. К. Д. Ушинського. – Бібліогр.: 3 назви. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_110_19 (дата звернення: 24.05.2018).

116. **Князев, Е.** Константин Ушинский: наш народный педагог / Е. Князев // Дошк. воспитание. – 2013. – № 3. – С. 95–104. – Библиогр.: 13 назв.

117. **Коваленко, А. О.** Професійна орієнтація учнів у контексті ідей К. Д. Ушинського / Коваленко А. О. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2013. – Вип. 110. – С. 134–136. – Вип. присвячується 190-річчю з дня народж. К. Д. Ушинського. – Бібліогр.: 5 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_110_41 (дата звернення: 24.03.2018).

118. **Козлакова, Г. О.** Развитие университетского типа обучения в украинских и российских учебных заведениях, в которых работал К. Д. Ушинский / Козлакова Г. О., Коваленко О. М. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2013. – Вип. 110. – С. 57–62. – Вип. присвячується 190-річчю з дня народж. К. Д. Ушинського. – Бібліогр.: 15 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_110_20 (дата звернення: 24.05.2018).

119. **Крымец, Л.** Определяющие основания философских идей П. Д. Юркевича и К. Д. Ушинского в контексте формирования философии образования XIX века / Людмила Крымец // Філософія освіти. – 2013. – № 2. – С. 371–378. – Библиогр.: 5 назв. – Текст статті доступен в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/PhilEdu_2013_2_23 (дата звернення: 25.05.2018).

120. **Курлянд, З. Н.** Интегративні технології навчання в підготовці майбутніх учителів у площині ідей К. Д. Ушинського / З. Н. Курлянд // Наука і освіта = Sciece and Education = Наука и образование. – 2013. – № 6. – С. 102–105. – Бібліогр.: 5 назв. – Текст статті дорступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NiO_2013_6_23 (дата звернення 25.05.2018).

121. **Лисенко, Л. Л.** Пріоритетні напрямки в підготовці майбутніх учителів фізичної культури в світлі ідей К. Д. Ушинського / Лисенко Л. Л. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2013. – Вип. 110. – С. 243–246. – Вип. присвячується 190-річчю з дня народж. К. Д. Ушинського. – Бібліогр.: 9 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_110_71 (дата звернення: 24.05.2018).

122. **Марчук, С. С.** Засоби фізичного виховання школярів у педагогіці К. Д. Ушинського / Марчук С. С., Цьось А. В. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту.

Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2013. – Вип. 110. – С. 67–71. – Вип. присвячується 190-річчю з дня народж. К. Д. Ушинського. – Бібліогр.: 20 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_110_22 (дата звернення: 24.05.2018).

123. **Махоткіна, Л. Б.** Ідеї соціального виховання дітей-сиріт у педагогічній спадщині К. Ушинського / Махоткіна Л. Б. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2013. – Вип. 110. – С. 72–74. – Вип. присвячується 190-річчю з дня народж. К. Д. Ушинського. – Бібліогр.: 7 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_110_23 (дата звернення: 24.05.2018).

124. **Мельничук, О. Ф.** Основные идеи права человека на образование в русской и украинской философско-правовой мысли XIX в. / О. Ф. Мельничук // Право и образование. – 2013. – № 2. – С. 27–32. – Библиогр.: 9 назв.

Проаналізовано основні ідеї прав людини на освіту в російській і українській філософсько-правовій думці XIX ст. Узагальнено концептуальні положення зазначеного права в поглядах П. Юркевича, М. Драгоманова, К. Ушинського, І. Франка, Б. Кістяківського. Зроблено висновок про вираження прогресивних ідей, які знайшли відображення в сучасному освітньому законодавстві.

125. **Мельничук, С.** К. Д. Ушинський про педагогічну підготовку вчителя початкових класів / Сергій Мельничук // Початкова шк. – 2013. – № 1. – С. 43–44. – Бібліогр.: 2 назви.

126. **Микаїлов, Р. П.** Роль педагогічних ідей К. Ушинського в дослідженні азербайджанських народно-педагогічних виховних традицій / Микаїлов Р. П. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2013. – Вип. 110. – С. 75–78. – Вип. присвячується 190-річчю з дня народж. К. Д. Ушинського. – Бібліогр.: 5 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_110_24 (дата звернення: 24.05.2018).

127. **Мірошник, І. В.** Основні ідеї К. Д. Ушинського щодо навчання молодших школярів іноземної мови / Мірошник І. В. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2013. – Вип. 110. – С. 144–147. – Вип. присвячується 190-річчю з дня народж. К. Д. Ушинського. – Бібліогр.: 11 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_110_44 (дата звернення: 24.05.2018).

128. **Молоков, Д. С.** Творческое наследие К. Д. Ушинского в советский период истории / Д. С. Молоков, А. М. Ходырев // Наука і освіта = Science and Education = Наука и образование. – 2013. – № 6. – С. 108–110. – Библиогр.: 5 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NiO_2013_6_25 (дата звернення 25.05.2018).

129. **Носко, М. О.** К. Д. Ушинський і розвиток педагогічної науки на Чернігівщині / Носко М. О. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2013. – Вип. 110. – С. 9–11. – Вип. присвячується 190-річчю з дня народж. К. Д. Ушинського. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_110_5 (дата звернення: 24.05.2018).

130. **Носко, М. О.** Розвиток педагогічної науки на Чернігівщині в руслі ідей К. Д. Ушинського / М. О. Носко // Педагогіка і психологія. Вісн. НАПН України = Pedagogics and psychology. Newsletter of the NAPS of Ukraine. – 2013. – № 3. – С. 10–14. – Бібліогр.: 3 назви.

131. **Носовець, Н. М.** Проблеми підготовки вчителя в працях К. Д. Ушинського / Носовець Н. М. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2013. – Вип. 110. – С. 257–260. – Вип. присвячується 190-річчю з дня народж. К. Д. Ушинського. – 3 назви. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_110_75 (дата звернення: 24.05.2018).

132. **Огієнко, Д. П.** Реалізація ідей К. Ушинського про сільськогосподарську працю у початкових школах Чернігівської губернії (друга половина ХХ-початок ХХІ століття) / Огієнко Д. П. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2013. – Вип. 110. – С. 79–81. – Вип. присвячується 190-річчю з дня народж. К. Д. Ушинського. – Бібліогр.: 8 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_110_25 (дата звернення: 24.05.2018).

133. **Партола, В. В.** К. Д. Ушинський про формування інтелектуальних умінь молодших школярів / В. В. Партола // Теорія та методика навчання та виховання: зб. наук. пр. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2013. – Вип. 34. – С. 130–137. – Бібліогр.: 12 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkhnpu_ttmniv_2013_34_17 (24.05.2018).

134. **Пінчук, М. В.** Підготовка учителів до роботи з важковиховуваними учнями у контексті ідей К. Д. Ушинського / Пінчук М. В. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2013. – Вип. 110. – С. 148–150. – Вип. присвячується 190-річчю з дня народж. К. Д. Ушинського. – Бібліогр.: 5 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_110_45 (дата звернення: 24.05.2018).

135. **Пода, В. М.** Педагогічні погляди К. Д. Ушинського та В. В. Зеньковського на духовно-моральне виховання особистості / Пода В. М. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2013. – Вип. 110. – С. 86–88. – Вип. присвячується 190-річчю з дня народж. К. Д. Ушинського. – Бібліогр.: 6 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_110_27 (дата звернення: 24.05.2018).

136. **Проніков, О. К.** Використання ідей К. Д. Ушинського в процесі підготовки майбутніх учителів фізичної культури у педагогічних ВНЗ України (друга половина ХХ – початок ХХІ століття) / Проніков О. К. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2013. – Вип. 110. – С. 89–91. – Вип. присвячується 190-річчю з дня народж. К. Д. Ушинського. – Бібліогр.: 10 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_110_28 (дата звернення: 24.05.2018).

137. **П'ятакова, Г.** Проблема методів навчання у педагогічній спадщині К. Ушинського та Г. Ващенко / Галина П'ятакова // Вісн. Львів. ун-ту = Visnyk of the Lviv University. Серія педагогічна = Series Pedagogics / Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – [Львів], 2013. – Вип. 29. – С. 223–233. – Бібліогр.: 10 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VLNU_Ped_2013_29_26 (дата звернення: 25.05.2018).

138. **Рапіна, Л.** Ідеї Ушинського живі для майбутнього / Лідія Рапіна // Пед. газета. – 2013. – Черв. (№ 6). – С. 1, 4–5.

139. **Рибалко, Л. М.** Навчання природничих дисциплін на засадах еколого-еволюційного підходу в контексті ідей К. Д. Ушинського / Рибалко Л. М. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2013. – Вип. 110. – С. 151–154. – Вип. присвячується 190-річчю з дня народж. К. Д. Ушинського. – Бібліогр.: 7 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_110_46 (дата звернення: 24.05.2018).

140. **Рось, Л. М.** Психологічні аспекти спадщини К. Д. Ушинського / Рось Л. М. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2013. – Вип. 110. – С. 92–93. – Вип. присвячується 190-річчю з дня народж. К. Д. Ушинського. – Бібліогр.: 10 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_110_29 (дата звернення: 24.05.2018).

141. **Серго, С.** Уроки серед природи за методикою К. Д. Ушинського / Світлана Серго // Початкова шк. – 2013. – № 11. – С. 57–58. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Psh_2013_11_25 (дата звернення: 24.05.2018).

142. **Силко, Є. М.** Ідея єдності людини і природи в педагогічній спадщині К. Д. Ушинського / Силко Є. М. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2013. – Вип. 110. – С. 94–96. – Вип. присвячується 190-річчю з дня народж. К. Д. Ушинського. – Бібліогр.: 14 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_110_30 (дата звернення: 24.05.2018).

143. **Скільський, Д.** Костянтин Ушинський про народність виховання / Д. Скільський // Наша Берегиня. – 2013. – № 1. – С. 22–26. – Бібліогр.: 3 назв.

144. **Стрілець, С. І.** Генеза гуманістичних поглядів К. Ушинського / Стрілець С. І. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки

/ Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2013. – Вип. 110. – С. 22–26. – Вип. присвячується 190-річчю з дня народж. К. Д. Ушинського. – Бібліогр.: 14 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_110_10 (дата звернення: 24.05.2018).

145. **Сухомлинська, О. В.** К. Д. Ушинський на тлі доби / Сухомлинська О. В. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2013. – Вип. 110. – С. 6–8. – Вип. присвячується 190-річчю з дня народж. К. Д. Ушинського. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_110_4 (дата звернення: 24.05.2018).

146. **Терлецький, В. В.** Гідно вшануймо «вчителя вчителів», фундатора вітчизняної педагогіки / Терлецький В. В. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2013. – Вип. 110. – С. 20–21. – Вип. присвячується 190-річчю з дня народж. К. Д. Ушинського.

Статтю присвячено одному з фундаторів вітчизняної педагогіки К. Д. Ушинському, педагогічна спадщина якого потребує подальших розвідок в контексті новаторства його ідей і поглядів на сучасному етапі розвитку національної системи освіти.

147. **Турбовской, Я. С.** Дилемма Ушинского / Я. С. Турбовской // Наука і освіта = Science and Education = Наука и образование. – 2013. – № 6. – С. 122–129. – Библиогр.: 11 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NiO_2013_6_29 (дата звернення: 25.05.2018).

148. **Чумаков, В.** Время К. Д. Ушинского, 1860–1862 гг. / Виктор Чумаков, Арсений Замостьянов // Нар. образование. – 2013. – № 5. – С. 75–90.

Про діяльність К. Д. Ушинського на посаді головного редактора «Журнала Министерства Народного Просвещения» (1860–1861 гг.).

149. **Шиленко, С.** Видатні педагоги про збереження здоров'я дитини / С. Шиленко // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2013. – № 7/8. – С. 44–49 : іл.

У статті проаналізовано погляди Я. А. Коменського, І. Г. Песталоцці, К. Д. Ушинського, А. М. Макаренка, В. О. Сухомлинського, Г. Ващенко щодо ідеї здорового способу життя й формування навичок відповідальної поведінки у дітей.

150. **Шпак, В.** Учитель учителів : українцеві Костянтину Ушинському судилося стати основоположником народної школи в Російській імперії / Віктор Шпак // Уряд. кур'єр. – 2013. – 3 верес. (№ 158). – С. 10.

151. **Янченко, Т. В.** Витоки наукового розвитку педології: педагогічна антропологія К. Ушинського / Янченко Т. В. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2013. – Вип. 110. – С. 105–108. – Вип. присвячується 190-річчю з дня народж. К. Д. Ушинського. – Бібліогр.: 9 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_110_33 (дата звернення: 24.05.2018).

152. **Аксёнова, Э. А.** Психологическая система в педагогическом наследии Ушинского / Эльвира Айсеновна Аксёнова // Шк. технології. – 2014. – № 5. – С. 32–41. – Библиогр. в подряд. сносках.

153. **Артюх, М. С.** К. Д. Ушинський про адміністративний елемент школи [Електронний ресурс] / Артюх М. С. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту ім. Т. Г. Шевченка : наук. часоп. – [Чернігів], 2014. – № 117. – С. 283–285. – Бібліогр.: 3 назви. – Режим доступу: http://visnyk.chnpu.edu.ua/?wpfb_dl=748 (дата звернення: 25.05.2018). – Назва з екрана.

154. **Богуславский, М.** Судьба и педагогическое мировоззрение К. Д. Ушинского / Михаил Богуславский, Константин Милованов // Историко-педагогічний альманах / Нац. акад. пед. наук України, Уман. держ. пед. ун-т ім. П. Тичини, Всеукр. асоціація істориків педагогіки. – Умань, 2014. – Вип. 1. – С. 42–48. – Библиогр.: 8 назв. – Текст статті доступен в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ipa_2014_1_7 (дата звернення: 25.05.2018).

155. **Богущ, А.** Рідномовна концепція Костянтина Ушинського / Алла Богущ // Дошк. виховання. – 2014. – № 3. – С. 2–5.

156. ***Видякова, З. В.** К. Д. Ушинский об образовании учащихся начальной школы / З. В. Видякова // Наука Красноярья. – 2014. – № 1. – С. 130–153. – Библиогр.: 15 назв.

157. **Дідик, О. В.** Універсальні ідеї К. Д. Ушинського на уроках трудового навчання в початковій школі / Дідик О. В. // Наук. зап. [Ніжин. держ. ун-ту ім. М. Гоголя]. Психолого-педагогічні науки. – 2016. – № 2. – С. 158–162. – Бібліогр.: 12 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzsp_2016_2_32 (дата звернення: 25.05.2018).

158. **Ємельянов, В.** Педагогіка К. Д. Ушинського: традиції, сучасність, перспективи : до 190 річчя від дня народж. відомого педагога / Володимир Ємельянов // Школа. – 2014. – № 11. – С. 56–61. – Бібліогр.: 14 назв.

159. **Жаданова, О. М.** Розвиток ідей К. Д. Ушинського стосовно духовно-морального виховання у вітчизняній педагогічній думці (1857–1917 рр.): історико-педагогічний огляд / Жаданова О. М. // Наук. скарбниця освіти Донеччини. – 2014. – № 1. – С. 10–15. – Бібліогр.: 24 назв. Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nsod_2014_1_4 (дата звернення: 24.05.2018).

160. **Завацька, Л. М.** Новаторські ідеї К. Д. Ушинського у теорії розумового виховання / Завацька Л. М., Жук О. Ю. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. націон. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2014. – Вип. 115. – С. 77–79. – Бібліогр.: 4 назви. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2014_115_23 (дата звернення: 25.05.2018).

161. **Іваненко, Л. В.** Виховання милосердя в антропологічній системі К. Д. Ушинського [Електронний ресурс] / Л. В. Іваненко // Вісн. Дніпропетр. ун-ту ім. А. Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія». Педагогічні науки. – 2014. – № 2. – С. 6–11. – Бібліогр.: 14 назв. – Текст статті доступний в

Інтернеті: http://pedpsy.duan.edu.ua/images/stories/Files/2014/articles_2/2.pdf
(дата звернення: 25.05.2018).

162. **Ідеї К. Д. Ушинського в сучасній педагогіці** : (до 190-річчя від дня народження К. Д. Ушинського) : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 20–21 лют. 2014 р., м. Київ / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, Благод. орг. «Благодійний фонд ім. К. Д. Ушинського», Благод. фонд сприяння розвитку освіти ім. Б. Грінченка ; [редкол.: Огнев'юк В. О. та ін.]. – Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2014. – 278 с. – Бібліогр. у кінці ст. – Текст доступний в Інтернеті: <http://elibrary.kubg.edu.ua/11179/1/sndt8008.pdf> (дата звернення: 22.05.2018).

163. **Карпенко, О. Є.** Виховання особистості у контексті антропологічних ідей Костянтина Ушинського / О. Є. Карпенко // Наук. зап. Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. М. Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія. – [Вінниця], 2014. – Вип. 41. – С. 312–315. – Бібліогр.: 8 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzvdpu_pp_2014_41_74 (дата звернення: 25.05.2018).

164. **Конгрес послідовників ідей К. Д. Ушинського** [Електронний ресурс] : темат. зб. пр. / Рівнен. обласний ін-т післядиплом. пед. освіти ; за заг. ред. А. О. Лавренчука ; [упоряд.: Тригубець Галина Євгенівна, Опанасець Ірина Валентинівна]. – Текст. дані. – Рівне, 2014. – 74 с. – Режим доступу: <http://biog.in.ua/kongres-poslidovnikiv-idej-k-d-ushinsekogo.html> (дата звернення: 25.05.2018). – Назва з екрана.

165. **Корнейко, Ю. М.** Особливості порівняльних досліджень К. Д. Ушинського на початку його педагогічної та публіцистичної діяльності / Ю. М. Корнейко // Теорія та методика навчання та виховання : зб. наук. пр. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2014. – Вип. 36. – С. 79–85. – <http://orcid.org/0000-0003-2169-7778>. – Бібліогр.: 3 назви. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkhnpu_ttmniv_2014_36_13 (дата звернення: 25.05.2018).

166. **Короп, О. А.** Наукова спадщина К. Д. Ушинського як методологічна основа практики розвитку в дошкільників аудіативних навичок і вмій / Короп О. А. // Наук. вісн. Миколаїв. держ. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського : зб. наук. пр. Серія «Педагогічні науки» / М-во освіти і науки України, Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – 2014. – Вип. 1.45. – С. 68–72. – Бібліогр.: 6 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmdup_2014_1 (дата звернення: 25.05.2018).

167. **Лавріненко, Л.** Костянтин Ушинський про принцип народності у вихованні: історичний аспект : (до 190-річчя з дня народж. К. Ушинського) / Лідія Лавріненко // Вісн. Кн. палати. – 2014. – №3. – С. 32–33. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2014_3_11 (дата звернення: 24.05.2018).

168. **Луцюк, А. М.** Життя та педагогічна діяльність К. Д. Ушинського (до 190-річчя від дня народження) / А. М. Луцюк // Пед. пошук. – 2014. –

№ 1. – С. 21–24. – Бібліогр.: 7 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pedp_2014_1_8 (дата звернення: 24.05.2018).

169. **Марчук, С. С.** Самовиховання як модель формування здорової особистості в педагогіці Костянтина Ушинського / Марчук С. С. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2014. – Вип. 122. – С. 160–164. – Бібліогр.: 8 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2014_122_38 (дата звернення: 25.05.2018).

170. **Мельник, І. М.** Трансформація ідей К. Д. Ушинського про педагогічну науку в сучасну практику підготовки вчителя [Електронний ресурс] / Мельник І. М., Семенюк М. П. // Новости научной мысли – 2014 : материалы X междунар. науч.-практ. конф. (27.10–05.11.2014). – Текст дані. – Прага, 2014. – С. 43–46. – Бібліогр.: 4 назви. – Режим доступу: <http://esnuir.eenu.edu.ua/handle/123456789/8725> (дата звернення: 25.05.2018). – Назва з екрана.

171. **Орехова, Л. І.** Сучасне освітнє середовище: основні напрями його розвитку у спадщині педагогів і лінгводидактів другої половини ХІХ – початку ХХ століть / Л. І. Орехова // Наука і освіта = Science and Education = Наука и образование. – 2014. – № 10. – С. 153–157. – Бібліогр.: 5 назв.

У статті доведено, що в умовах національного відродження народу, культури й освіти виникає потреба звернення до творчої спадщини видатних педагогів і методистів Х. Д. Алчевської, Б. Д. Грінченка, М. П. Драгоманова, П. Г. Житецького, М. Каразіна, О. Я. Кониського, М. О. Корфа, М. І. Костомарова, П. О. Куліша, М. Н. Максимовича, І. С. Нечуй-Левицького, І. С. Орлая, К. Д. Ушинського, П. П. Чубинського з метою визначити шляхи оновлення, засоби реформування й підвищення якості сучасної освіти, використання їх досягнень у сучасній вищій школі.

172. **Остапйовський, І.** Актуальність ідей К. Д. Ушинського та А. С. Макаренка у формуванні професійного іміджу педагогів / Ігор Остапйовський // Нова пед. думка. – 2014. – № 2. – С. 205–207. – Бібліогр.: 7 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npd_2014_2_61 (дата звернення: 24.05.2018).

173. **«Педагогіка К. Д. Ушинського: історія та сьогодення»** [Електронний ресурс] : матеріали обл. наук.-практ. конф., 15 трав. 2014 р. : у 2-х ч. Ч. 2 / М-во освіти і науки України, Комун. вищ. навч. закл. «Херсонська академія неперервної освіти» Херсон. облради; за ред. Комінарець Т. В., Кузьменка В. В. – Текст дані. – Херсон, 2014. – 259 с. – Режим доступу: academy.ks.ua/wp-content/uploads/2014/05/Матеріали.doc (дата звернення: 28.05.2018). – Назва з екрана.

174. **Перминова, Л. М.** Немеркнущий світ ідей К. Д. Ушинського / Л. М. Перминова // Педагогика. – 2014. – № 2. – С. 90–95. – Бібліогр.: 5 назв.

175. **Поліщук, Р.** Формування фізичного здоров'я в педагогічній спадщині Костянтина Ушинського / Роман Поліщук // Педагогічні науки : зб. наук. пр. / Полтав. нац. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2014. –

Вип. 60. – С. 164–168. – Бібліогр.: 3 назви. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pena_2014_60_27 (дата звернення: 25.05.2018).

176. **Помелов, В. Б.** Дорогое и любимое имя – К. Д. Ушинский : к 190-летию со дня рождения великого педагога / В. Б. Помелов // Нач. шк. – 2014. – № 3. – С. 4–11. – Бібліогр.: 5 назв. – Текст статті доступен в Інтернеті: <http://n-shkola.ru/storage/archive/1403774045-2022876965.pdf> (дата звернення: 23.05.2018).

177. **Поніманська, Т. І.** Виховання у світлі педагогіки толерантності: Я.-А. Коменський, К. Д. Ушинський, В. О. Сухомлинський / Т. І. Поніманська // Наук. вісн. Миколаїв. держ. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія «Педагогічні науки»: зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2014. – Вип. 1.46. – С. 115–119. – Присвячено VII Міжнародним та XXI Всеукраїнським педагогічним читанням «Василь Сухомлинський у діалозі із сучасністю: вчимося толерантності». – Бібліогр.: 9 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmdup_2014_1.46_23 (дата звернення: 07.05.2018).

178. **Садова, І. І.** Ідея народності у педагогічній концепції Костянтина Ушинського / Садова І. І. // Педагогічна освіта: теорія і практика : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка, Ін-т пед. НАПН України. – Кам'янець-Подільський, 2014. – Вип. 17. – С. 109–113. – Бібліогр.: 8 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znppo_2014_17_23 (дата звернення: 5.05.2018).

179. **Стрілько, В. В.** Естетичне виховання українців у педагогічній спадщині Григорія Сковороди та Костянтина Ушинського / Стрілько В. В. // Вісн. Запоріж. нац. ун-ту. Педагогічні науки : зб. наук. пр. / Запоріж. нац. ун-т. – Запоріжжя, 2014. – № 1. – С. 82–86. – Бібліогр.: 6 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vznu_ped_2014_1_13 (дата звернення: 25.05.2018).

180. **К. Д. Ушинський і сучасність**: проблеми, пошуки, перспективи : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. / Чернігів. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти ім. К. Д. Ушинського, Каф. педагогіки, дошк. та початкової освіти ; [упоряд.: Антипець В. П., Антипець О. О.]. – Ніжин : Аспект-Поліграф, 2014. – 163 с.

181. **Чепіль, М.** Етнічний патріотизм у педагогічній спадщині К. Ушинського / Марія Чепіль // Людинознавчі студії. Педагогіка : зб. наук. пр. ДДПУ / М-во освіти і науки України, Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. І. Франка. – Дрогобич, 2014. – Вип. 29, ч. 1. – С. 213–221. – Бібліогр.: 9 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Lstud_2014_29%281%29_24 (дата звернення: 25.05.2018).

182. **Чепіль, М. М.** Методологічне обґрунтування педагогіки у спадщині Костянтина Ушинського / М. М. Чепіль // Наук. зап. Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. М. Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія. – [Вінниця],

2014. – Вип. 41. – С. 336–339. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzvdpu_pp_2014_41_80 (дата звернення: 25.05.2018).

183. **Чумак, Л. В.** Педагогічні основи розвитку професійної майстерності вчителя світової літератури в системі дидактичних положень К. Д. Ушинського / Л. В. Чумак // Актуальні проблеми державного управління, педагогіки та психології : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Херсон. нац. техн. ун-т. – Херсон, 2014. – Вип. 1. – С. 185–188. – Бібліогр.: 9 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdytpr_2014_1_67 (дата звернення: 25.05.2018).

184. **Шквир, О.** Проблема професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи в педагогічній спадщині К. Ушинського / Оксана Шквир // Педагогічний дискурс : зб. наук. пр. / Ін-т педагогіки Нац. акад. пед. наук України, Хмельниц. гуманіт.-пед. акад. – Хмельницький, 2014. – Вип. 16. – С. 192–196. – Бібліогр.: 5 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/peddysk_2014_16_39 (дата звернення: 25.05.2018).

2015

185. **Вульфсон, Б. Л.** К. Д. Ушинский – основоположник сравнительной педагогики в России : к 190-летию со дня рождения / Б. Л. Вульфсон // Педагогика. – 2015. – № 2. – С. 105–111. – Библиогр.: 6 назв.

186. **Історико-педагогічний альманах** : зб. наук. пр. мол. дослідників. Вип. 3 : Реалізація педагогічних ідей К. Д. Ушинського в освіті сьогодення / [Житомир. держ. ун-ту ім. І. Франка ; за ред. О. Є. Антонової, В. В. Павленко]. – Житомир : [ФО-П Левковець Н.М.], 2015. – 224 с. – Текст видання доступний в Інтернеті: <http://eprints.zu.edu.ua/20366/1/2015.PDF> (дата звернення: 25.05.2018).

187. **Колпачев, В. В.** Идеалы и ценности русского учительства в середине XIX столетия / В. В. Колпачев, О. Ю. Колпачева // Педагогика. – 2015. – № 6. – С. 106–114. – Библиогр.: 15 назв.

В статті розглянуто проблему формування ідеалів і цінностей учительства середини XIX ст., подано характеристику аксіологічних основ його діяльності, проілюстровано вклад видатних педагогів (О. Г. Ободовського, М. І. Пирогова, К. Д. Ушинського, В. І. Водовозова, В. Я. Стоюніна) в цей процес.

188. **Марчук, С. С.** Ідеї фізичного виховання школярів у педагогічній спадщині К. Д. Ушинського : автореф. дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Марчук Сергій Степанович ; наук. керівник П. М. Бойчук ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 24 с. – Бібліогр.: с. 18–21.

189. **Марчук, С. С.** Психофізіологічні основи фізичного виховання в «Педагогічній антропології» К. Д. Ушинського / Марчук С. С. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2015. – Вип. 129, т. 1. – С. 164–168. – Текст статті доступний в Інтернеті:

http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuPN_2015_129%281%29_39 (дата звернення: 25.05.2018).

190. **Никитюк, Л.** Реалізація майбутнім учителем ідеї природовідповідності в освітньому процесі сучасної школи / Людмила Никитюк // Молодь і ринок. – 2015. – № 3. – С. 64–67. – Бібліогр.: 6 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2015_3_14 (дата звернення: 23.05.2018).

У статті розкрито шляхи реалізації екологічного виховання з урахуванням поглядів видатних педагогів (зокрема, К. Д. Ушинського) на стан викладання предметів природничого циклу та проаналізовано внесок учених у збагачення методичного матеріалу з цих предметів в освітньому процесі. Виявлено і охарактеризовано конкретні екологічні зв'язки, які допоможуть учням засвоювати правила і норми поведінки в природі.

191. **Шаврова, Л. В.** Великий педагог и писатель К. Д. Ушинский (лит. час для 1–4-х кл.) / Л. В. Шаврова // Шк. бібліотекар. – 2015. – № 11. – С. 22–26.

192. **Яланська, С. П.** Аналіз психологічних поглядів Й. Гербарта в контексті «Педагогічної антропології» К. Д. Ушинського / Світлана Павлівна Яланська, Валерій Саматович Лутфуллін // Наука і освіта = Science and Education = Наука и образование. – 2015. – № 3. – С. 139–144. – Бібліогр.: 14 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NiO_2015_3_26 (дата звернення: 25.05.2018).

2016

193. **Вергунова, В. С.** Проблеми формування ціннісного ставлення до мистецтва у поглядах С. Русової та К. Ушинського / Вергунова В. С. // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2016. – Вип. 135. – С. 23–25. – Бібліогр.: 6 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2016_135_7 (дата звернення: 25.05.2018).

194. **Лаврінченко, Л.** Навчальна книга у педагогічній спадщині К. Ушинського / Лідія Лаврінченко // Вісн. Кн. палати. – 2016. – № 3. – С. 35–37. – Бібліогр.: 4 назви. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2016_3_12 (дата звернення: 23.05.2018).

195. **Нич, О.** К. Д. Ушинський про родинне виховання / Оксана Нич // Витоки педагогічної майстерності. Серія: Педагогічні науки : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Полтав. нац. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2016. – Вип. 18. – С. 254–258. – Бібліогр.: 4 назви. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vpm_2016_18_45 (дата звернення: 07.05.2018).

2017

196. **Богущ, А. М.** Становлення і розвиток педагогічної системи К. Д. Ушинського / Алла Михайлівна Богущ // Наук. вісн. Південноукр. нац. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського. Педагогічні науки. – 2017. – № 1. – С. 7–

12. – Бібліогр.: 13 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvpuuppp_2017_1_3 (дата звернення: 07.05.2018).

197. **Зеленяк, В. С.** Виховання працелюбності дошкільників у творчій спадщині К. Д. Ушинського [Електронний ресурс] / Зеленяк Вікторія Сергіївна, Попович Оксана Михайлівна // Актуальні проблеми дошкільної освіти в Україні : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Хмельниц. гуманітар.-пед. акад., Ф-т дошк. освіти, Каф. дошк. педагогіки, психології та фах. методик. – Текст. дані. – Хмельницький, 2015. – С. 117–124. – Бібліогр.: 4 назв. –

Режим

доступу:

<http://dspace.msu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/1034/1/%d0%9f%d0%be%d0%bf%d0%be%d0%b2%d0%b8%d1%87%20%d0%9e.%d0%9c.%20%28%29.pdf> (дата звернення 25.05.2018). – Назва з екрана.

198. **Івершинь, А. Г.** Методичний супровід художньо-творчої діяльності майбутніх вихователів у вимірі педагогічних ідей К. Д. Ушинського / Анжеліка Геннадіївна Івершинь // Наук. вісн. Південноукр. нац. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського. Педагогічні науки. – 2017. – № 2. – С. 42–47. – Бібліогр.: 8 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvpuuppp_2017_2_9 (дата звернення: 12.05.2018).

199. **Корнейко, Ю. К. Д.** Ушинський про співвідношення виховання і навчання в різних європейських школах / Юлія Корнейко // Педагогічний дискурс : зб. наук. пр. / Ін-т педагогіки НАПН України, Хмельниц. гуманітар.-пед. акад. – Хмельницький, 2017. – Вип. 23. – С. 77–81. – Бібліогр.: 6 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/0peddysk_2017_23_17 (дата звернення: 07.05.2018).

200. **Монке, О. С.** К. Д. Ушинський: християнська сутність морально-духовного виховання дітей дошкільного віку / Олена Станіславівна Монке, Катерина Євгенівна Ковальова // Наук. вісн. Південноукр. нац. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського. Педагогічні науки. – 2017. – № 1. – С. 54–58. – Бібліогр.: 13 назв. – Текст статті доступний в Інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvpuuppp_2017_1_12 (дата звернення: 07.05.2018).

201. **Скільський, Д.** Костянтин Ушинський про рідну мову – засадничий освітньо-виховний чинник / Дмитро Скільський // Пед. думка. – 2017. – № 4. – С. 18–23. – Бібліогр.: 10 назв.

202. **Темиров, Т. В.** Педагогические традиции современного образования в наследии К. Д. Ушинского / Т. В. Темиров // Гуманитар. пространство = Humanity space : междунар. альм. = Intern. Alm. – Москва-Явне, 2017. – Т. 5, № 3. – С. 410–417. – Библиогр.: с. 417. – Текст статьи доступен в Интернетe: http://www.humanityspace.net/journal/Humanit_space_2016_5-3.pdf (дата обращения: 23.05.2018).

203. **Туркот, Т. К.** Ушинський як фундатор філософії освіти / Тетяна Туркот, Олександр Коновал // Педагогіка вищої та середньої школи : зб. наук. пр. / Криворіз. держ. пед. ун-т. – Кривий Ріг, 2017. – Вип. 1. – С. 242–

248. – Бібліогр.: 8 назв. – Текст статті доступний Інтернеті:
http://nbuv.gov.ua/UJRN/PVSSh_2017_1_29 (дата звернення: 07.05.2018).

2018

204. **Аринин, Е. И.** Образы «религиозного образования» в России и «Проект К. Д. Ушинского» // Е. И. Аринин, Н. М. Маркова // Науч. ведомости Белгород. гос. ун-та. Философия. Социология. Право. – 2018. – Т. 43, № 1. – С. 84–90. – DOI:10.18413/2075-4566-2018-43-1-84-90. – Библиогр.: 21 назв. – Текст статьи доступен в Интернете: <http://nv.bsu.edu.ru/upload/iblock/2ba/84-90.pdf> (дата обращения: 08.05.2018).